JEL Classification: G32, D21, D58, C19, C61 **DOI**: https://doi.org/10.31521/modecon.V20(2020)-46

Tkachenko Volodymyr, PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Enterprise Economics, University of the State Fiscal Service of Ukraine, Irpin, Ukraine

ORCID ID: 0000-0003-4915-2518
e-mail: 30122013a@gmail.com

Dziadyk Khrystyna, applicant first higher education (bachelor) level, University of the State Fiscal Service of Ukraine, Irpin, Ukraine

e-mail: thumbelina03@ukr.net

Financial Cycle Controlling in the Anti-Crisis Financial Management System of the Enterprise

Abstract. Introduction. *The stabilization of the domestic economy and the gradual increase of the economic potential of the state are directly related to the stable development of industry. In the difficult socio-economic conditions of industrial enterprises, there are factors of external and internal nature that destabilize their production activities. Imperfect legal framework, disproportionate taxation system, underdeveloped production infrastructure from the outside, as well as inefficient financial planning and asset management, a high degree of moral and physical deterioration of industrial enterprises, inability to timely diagnose negative trends in their activities - from within, financial management.*

Purpose. *The establishment of anti-crisis financial control with its subsequent transformation into classical financial controlling should be a dominant component of the anti-crisis concept of any enterprise. Controlling service, by its nature, becomes the most important intellectual and innovative resource of the enterprise. One of the controlling objects of management in the system of financial crisis management are the financial cycle of the enterprise. In order to determine what kind of anti-crisis measures should be taken at the enterprise, it is necessary to analyze the influence of various factors on the value of the financial cycle of the enterprise. To this end, a regression analysis will be performed.*

Conclusions. *Diagnostics is an important component of an enterprise's financial crisis management and should be undertaken well in advance of the clear signs of a financial crisis that make it possible to identify reasonable measures needed to prevent the occurrence of a financial crisis or overcome an already existing financial crisis; assess the scale and depth of the crisis. In this context, controlling is one of the effective tools of crisis management. Since controlling is not a sufficiently advanced system in crisis management, it requires periodic improvements and implementations, in particular, the improvement of crisis response systems, the creation of separate units of enterprise control, the development of early warning systems and response to crisis management controlling in crisis management of the enterprise.*

Results. *Controlling is aimed at functional support of crisis management. Controlling in the system of crisis management is a system of methods and tools to support management decision-making, planning and control over unstable conditions of activity of the enterprise in the course of performing the services of controlling its functions.*

Keywords: *controlling; financial controlling; anti-crisis financial management; economic-mathematical modeling; anti-crisis program.*

УДК 331.658.3

Ткаченко В. В., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємства, Університет державної фіскальної служби України, Ірпінь, Україна

Дзядик Х. В., здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, Університет державної фіскальної служби України, Ірпінь, Україна

Контролінг фінансового циклу в системі антикризового фінансового управління підприємством

Анотація. *У статті визначена необхідність, завдання та інструменти контролінгу в умовах антикризового фінансового управління підприємством. Окреслено пріоритети контролінгової діяльності у системі антикризового фінансового управління. Сформовано перелік нагальних завдань системи контролінгу в процесі антикризового фінансового управління. Актуалізовано питання контролінгу фінансового циклу підприємства. Систематизовано наукові погляди на трактування поняття «фінансовий цикл», здійснено їх критичний аналіз та оцінку. Доведено, що контроль не є достатньо розвиненою системою управління антикризовими ситуаціями, саме тому він потребує періодичних удосконалень та впровадження, зокрема, розробки систем попередження та реагування на контроль кризового управління. Контролінг в системі антикризового управління – це система методів та інструментів підтримки прийняття управлінських рішень, планування та контролю в нестабільних умовах діяльності підприємства. Визначено методичний розрахунковий апарат обчислення фінансового циклу підприємства. Побудовано контрольну карту річних значень фінансового циклу на прикладі ПАТ «Львівський міський молочний завод». Проведено факторний аналіз показників фінансового циклу досліджуваного підприємства. Обґрунтовано доцільність застосування економіко-математичного моделювання впливу показників на фінансовий цикл підприємства з метою розробки антикризових заходів. Здійснено комплексний кореляційно-регресійний аналіз впливу показників на фінансовий*

Стаття надійшла до редакції: 23.03.2020
Received: 23 March 2020

цикл підприємства. Інтерпретовано результати регресійного аналізу впливу показників на фінансовий цикл підприємства та запропоновано антикризові заходи для ПАТ «Львівський міський молочний завод».

***Ключові слова**: контролінг; фінансовий контролінг; антикризове фінансове управління; економіко-математичне моделювання; антикризова програма.*

Statement of the problem. In the context of the macroeconomic crisis, uncertainty is heightened, making the process of financial decision-making at the micro level significantly more difficult. Therefore, the lack or inability to control the enterprise is one of the key causes of the financial crisis. Quite often, an enterprise is in crisis for the very reason that controlling is in crisis. An axiom can be considered that inefficiency or lack of planning and control, along with the deterioration of market positions of enterprises is a key dominant in the financial crisis [14]. In such a situation, the risks of wrong decisions are increased and, as a consequence, the probability of bankruptcy of the company increases. In such circumstances, we believe that a set of instruments aimed at easing the uncertainty factor in a crisis should form controlling in the system of financial crisis management of the enterprise.

Analysis of recent researches and publications. Significant contribution to the development of the theory of management and anti-crisis management of the enterprise were made by scientists, including Arefyeva O. V., Amosov O. Yu., Babich V. P., Bilovol R. I., Blank I. O., Vasilenko V. A., Dovbnya S. D., Dmitrenko A. I., Egorov P. V., Ivanova N. Yu., Litvin N. M., Lysenko Y. G., Mozenkov O. V., Oleksienko N. V., Pushkar O. I., Ramazanov S. K., Stepanenko O. P., Timashova L. A., Tsurik V. V. Leading researchers in the field of financial crisis management are Klebanov T. S., Ligonenko L. O., Tereshchenko O. O., Bondareva G. G., Brovkova E. G., Kholod Z. M. are also engaged in the research of this direction. Stangret A. M. and others.

Formulation of aims of the article. The purpose of the article is to develop and substantiate the theoretical provisions and practical principles of controlling the financial cycle and stability in the system of financial crisis management of an enterprise in a market economy.

Exposition of basic material of research. For the first time in Ukraine, the concept of controlling in the crisis management financial system was formalized in the works of Tereshchenko O.O., which indicates that the peculiarity of controlling in the crisis management system is the priority of information and organizational support for risk management (due to the introduction of risk control) and functional support for financial decision making within the framework of the financial rehabilitation procedure [15, p. 325]. Thus, the fundamental difference between anti-crisis financial management and anti-crisis financial control is that anti-crisis management as an institution is responsible for making financial decisions and successful implementation of the anti-crisis program. Controlling in the system of financial crisis management of the enterprise provides coordination, information, instrumental and methodological support of crisis management financial management. In addition, controlling provides performance evaluation, monitoring and monitoring of the success of anti-crisis measures.

The control system in the process of anti-crisis financial management as a whole and its individual subsystems in particular should ensure the following tasks [1, p. 164]:

– implementing (or increasing the efficiency of) the risk management system in order to expedite the identification of crisis phenomena and ensure that adequate measures are taken to overcome them;

– methodological and consultative support of management in the development of effective anti-crisis concept of the enterprise, formulation of strategic goals of anti-crisis management and development of the rehabilitation plan;

– expert and informational support of anti-crisis management in the process of implementation of individual anti-crisis measures;

– monitoring and control of the implementation of the anti-crisis plan and timely identification of deviations, additional risks and chances with appropriate adjustment of plans and activities;

– ensuring effective anti-crisis financial communication in order to reduce the risks of different groups of participants in financial relations with the enterprise.

The establishment of anti-crisis financial control with its subsequent transformation into classical financial controlling should be a dominant component of the anti-crisis concept of any enterprise [5]. Controlling service, by its nature, becomes the most important intellectual and innovative resource of the enterprise. One of the controlling objects of management in the system of financial crisis management are the financial cycle of the enterprise.

In order to ensure a continuous production process, it is necessary to form certain types of assets – cash flows in accordance with the volume of economic activity of the enterprise and the duration of its operating cycle. The enterprise constantly transforms finished products into cash through sales of products. Information support for the calculations is the financial statements of the enterprise, namely - the balance sheet and the statement of financial results. Calculation of the financial cycle can be done in two ways [9, p. 101]: according to all data on receivables and payables; production and receivables related to receivables and payables.

Management of the financial cycle – the cash flow cycle – should be minimized to its duration and to minimize the capital invested in current assets. In the table. 1 approaches to defining the financial cycle.

Table 1 **Approaches to interpreting the category «financial cycle»**

Author	Definition
Blank I.O.	financial cycle is the interval between the beginning of payment to suppliers for raw materials and materials received (repayment of accounts payable) and the beginning of receipt of funds from buyers for the goods delivered to them (repayment of accounts receivable)
Van Horn James	financial cycle is a period of turnover of funds (funds) equal to the interval between the receipt and the expenditure of working capital
Kovalev V.V.	the financial cycle is the conditional name of the period, as a typical recurring element of the trade and technological process, at the beginning of which the money actually goes to pay suppliers for their purchased raw materials and at the end of which they return in the form of revenue
Podderyogin A.M.	financial cycle of the enterprise – the period of rotation of funds invested in current assets, starting from the moment of repayment of accounts payable for raw materials, and ending with collection of accounts receivable for shipped finished goods
Slavyuk R.A.	views the financial cycle as a cash flow cycle, which is the time during which cash is withdrawn from circulation
Sheludko V.M.	financial cycle – the period of full turnover of cash invested in current assets, starting from the moment of repayment of accounts payable for raw materials and ending with collection of accounts receivable

Source: systematized by the author on the basis of [2, 7-8, 13, 15]

Based on the generalization of the above definitions, in our view, it is advisable to distinguish two approaches to determining the essence of the financial cycle. Scientists such as Van Horn James and Slavyuk R. view the financial cycle as a period of turnover equal to the interval during which working capital is withdrawn from circulation. The second group of economists, including Blank I., Kovalev V., Podderyogin A., Sheludko V., see the financial cycle as the time lapse between payment of raw material and receivables and payment of accounts receivable for sold products and goods. Therefore, the above definitions boil down to the fact that the financial cycle is the interval between the payment of accounts payable for raw materials and materials and the repayment of receivables for sold products and goods. Accordingly, the length of the financial cycle is an important factor affecting an entity's need for current assets. The duration of the financial cycle is an important indicator of business activity and efficiency of managing current assets of the enterprise and depends on the turnover of stocks, funds in the accounts with buyers and suppliers and influences the parameters of optimization of cash flows.

The length of the financial cycle can be calculated by the following formula [15]:

$$FC = DTSC + DRT - DAPT, \qquad (1)$$

DTSC – duration of turnover of stocks and costs, days; DRT – duration of receivables turnover, days; DAPT – duration of accounts payable turnover, days.

It is necessary to agree with Savchuk D., who shows that the duration of inventory turnover and cost and the length of accounts receivable are inertial in nature, and the decision to pay or not to pay, is made by the top manager of the enterprise [3, 4]. Therefore, if you place these factors on the level of controllability, the first place will be payables, the second – receivables, and the third – stocks of various materials. The longer the financial cycle, the more the enterprise feels the need for funds to carry out production and sales activities [13, p. 121]. Thus, as a management criterion, the duration of the financial cycle should strive for a minimum [12, p. 28]. Ideally, it is zero, and the negative value indicates that the enterprise risks financing its current activity, the formation of accounts payable for goods, works and services.

Let's analyze the financial cycle on the example of Lvivskyi miskyi molohnyi zavod private joint stock company [11]. For this purpose, it is necessary to calculate the duration of turnover of inventories and expenses, duration of turnover of accounts receivable, duration of turnover of accounts payable.

Using the above formula, let us define the financial cycle Lvivskyi miskyi molohnyi zavod. The dynamics of this indicator for 2009-2018 is shown in Fig. 1.

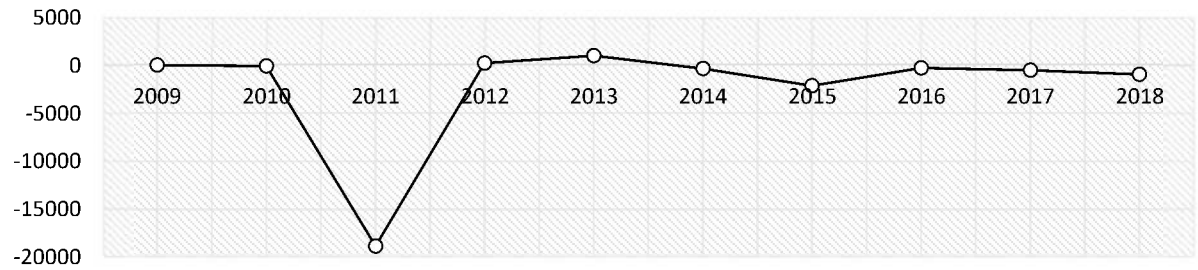

Figure 1 – **Dynamics of Financial Cycle of Lvivskyi miskyi molohnyi zavod for 2009-2018**

Source: calculated on the basis of the financial statements [11]

From Fig. 1. it is seen that during the period under review at the Lvivskyi miskyi molohnyi zavod the value of the financial cycle of the enterprise was positive only in 2012 and 2013. The negative value of the financial cycle indicates that the enterprise has a greater share of use in the turnover of borrowed funds; and there is a severe shortage of cash associated with low receivables.

In general, this indicator had no stable dynamics, but it should be noted that in the period 2016-2018. there was a tendency to decrease the value of the financial cycle, which is negative. Therefore, in order to identify the main reasons for this trend, it is necessary to analyze the dynamics of the components of this indicator (Table 2).

Table 2 **Factor Analysis of Financial Cycle Indicators of Lvivskyi miskyi molohnyi zavod**

Indicator	Year			Increase, %	
	2016	2017	2018	2018 / 2017	2018 / 2016
Duration of inventory turnover and costs, days	2,14	2,14	2,7	26,15	26,32
Duration of receivables turnover, days	773,61	455,71	104,15	-77,15	-86,54
Duration of accounts payable turnover, days	1114,64	1032,95	1133,12	9,70	1,66
Financial cycle, days	-338,89	-575,10	-1026,26	78,45	202,83

Source: calculated on the basis of the financial statements [11]

It can be seen from Table 2 that the duration of inventory and expense turnover and receivables is much less than the duration of accounts payable. The low value of the stock turnover indicator is related to the specificity of the products produced by Lvivskyi miskyi molohnyi zavod since this type of production has a short shelf life.

Particularly noteworthy is the fact that the duration of accounts receivable turnover in 2018 has decreased by about 7 times compared to 2016, despite the fact that the duration of accounts payable turnover has undergone almost no significant changes. This is a signal that the company has serious problems with the availability of its own financial resources, as the company is forced to reduce accounts receivable in order to reduce the amount of accounts payable.

In order to determine what kind of anti-crisis measures should be taken at the Lvivskyi miskyi molohnyi zavod, it is necessary to analyze the influence of various factors on the value of the financial cycle of the enterprise. To this end, a regression analysis will be performed [10].

Before you perform a regression analysis, you must determine the relationship between the factors. For this purpose, it is necessary to carry out correlation analysis. For convenience, we use regression indicators to denote them by variables (Table 3).

Table 3 **Indication of factors influencing the financial cycle of the enterprise**

Indicator Name	Designation
Financial cycle of enterprise	Y
Average tangible assets	X_1
Cost of products sold	X_2
Average receivables	X_3
Proceeds from the sale	X_4
Average accounts payable	X_5

Source: by the author

To find out the degree and strength of the relationship between the studied values, we construct a correlation matrix in Table. 4.

Table 4 **Correlation matrix of factors of influence on the financial cycle of Lvivskyi miskyi molohnyi zavod**

	Y	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5
Y	1					
X_1	0,682276	1				
X_2	0,941833	0,810944	1			
X_3	0,698129	0,096923	0,480779	1		
X_4	0,947673	0,795882	0,996629	0,497491	1	
X_5	0,726358	0,207600	0,581232	0,898013	0,599436	1

Source: calculated on the basis of the financial statements [11]

We calculate r-critical to determine if all the factors under study are sufficiently relevant to the enterprise financial cycle:

$$r_{\text{кр}} = \left[\frac{t_{\text{кр}}^2}{t_{\text{кр}}^2 + (n-2)}\right]^{1/2} = \left[\frac{2.1199^2}{2.1199^2 + 14}\right]^{1/2} = 0.4929$$

Since the close relationship between all the factors studied and the financial cycle of the enterprise is higher than the critical value, all factors are suitable for inclusion in the regression model.

Let's check the model for multicollinearity. Since there is more than 0.9 between the cost of sales and sales revenue [10], there are multicollinearity between these factors and it is impossible to include them in the model at the same time. Therefore, the factor that is more closely related to the financial cycle of the enterprise, namely sales revenue, will be included in the model.

The result of the regression analysis is presented in table 5.

Table 5 **Multiple regression result**

	Estimate	Standard error	t-statistic	P-Value
Constant	0,0000	0,0000	2,5042	0,0293
X1	0,085	1,8544	2,1620	0,0044
X3	0,993	4,7427	5512349,409	0,0001
X4	1,002	29,9530	85754855,857	0,0002
X5	-0,994	9,7643	-383198948,741	0,0001

Source: calculated on the basis of the financial statements [11]

Therefore, the financial cycle regression equation looks like:

$$Y = 0{,}085X_1 + 0{,}993X_3 + 1{,}002X_4 - 0{,}994X_5$$

Let's carry out a critical analysis of the obtained model (Table 6).

Table 6 **Analysis of Variance**

	Sum of Squares	Df	Mean Square	F-Ratio	P-Value
Model	4	21445657657.26	5361414414.31	1334925620.89	0.000000
Residual	11	482674	9878330674		
Total (Corr.)	15	21446140331.26			

Source: calculated on the basis of the financial statements [11]

1) t-statistic: $t_{table}(0.05; \gamma = 16 - 1 - 4 = 11) = 2.201$. All calculated values of t-statistics are greater than the table value, which indicates the significance of these coefficients;

2) Darbin-Watson statistics:

$$DW = \frac{\sum_2^T (\varepsilon_i - \varepsilon_{i-1})^2}{\sum_1^T \varepsilon_i^2} = \frac{2865273}{482674} = 5{,}936$$

The table values of the lower and upper limits of the Darbin-Watson table criterion are D_L = 0.734 and D_U = 1.935. Since 5.936> 1.935, we can conclude that the model lacks autocorrelation.

3) significance of the coefficient on F-statistics:

$$F_{table}(0.05; f_1 = 4, f_2 = 11) = 3.36$$

Since 13349,8> 336, the calculated coefficients of the equation are significant.

4) P-value: The P-value of all coefficients is less than 0.05, so the coefficients of the regression equation are significant.

5) regression statistics:

Table 7 **Regression statistics**

Multiple R	0.99522
R-squared	0.981234
R-squared (adjusted for d.f.)	0.938354
Standard Error of Est.	4326.732

Source: calculated on the basis of the financial statements [11]

R-squared = 0.98, this means that the 98% variation in the financial cycle depends on the variation of factor traits, and 2% is the variation of factors not included in the model plus a stochastic variable. Since the normal coefficient of determination is greater than the adjusted one, and they have high values and differ insignificantly from each other, the model is considered good. The constructed equation shows how the value of the financial cycle of an enterprise will change as each indicator changes, if all niche indicators will not change (Table 8).

Table 8 **Impact of indicators on the financial cycle of the studied enterprise**

Indicator name	Change	Impact on net income, thousand UAH.
Average tangible current assets	increase by 1	increase by 0.085
Average accounts receivable	increase by 1	increase by 0.993
Sales revenue	increase by 1	increase by 1.002
Average accounts payable	decrease by 1	increase by 0.994

Source: determined based on the regression equation

Thus, the largest impact on the size of the financial cycle of Lvivskyi miskyi molohnyi zavod has sales revenue, so the activity of the enterprise should be aimed at increasing sales revenue. As the ratio of average payables in the regression equation is negative, it is necessary for the enterprise to reduce the amount of payables.

Conclusions. Diagnostics is an important component of an enterprise's financial crisis management and should be undertaken well in advance of the clear signs of a financial crisis that make it possible to identify reasonable measures needed to prevent the occurrence of a financial crisis or overcome an already existing financial crisis; assess the scale and depth of the crisis. In this context, controlling is one of the effective tools of crisis management. Since controlling is not a sufficiently advanced system in crisis management, it requires periodic improvements and implementations, in particular, the improvement of crisis response systems, the creation of separate units of enterprise control, the development of early warning systems and response to crisis management controlling in crisis management of the enterprise. Controlling is aimed at functional support of crisis management. Controlling in the system of crisis management is a system of methods and tools to support management decision-making, planning and control over unstable conditions of activity of the enterprise in the course of performing the services of controlling its functions.

References:

1. Krystek, У., Moldenhauer, P. & Evertz, D. (2009). Controlling in aktuellen Krisenerscheinungen: Lösung oder Problem? *Controlling & Management*, 3, 164-168 [in English].
2. Lindgren, C., Balico, T., Enoch, C., Guide, A.-M., Quintyn, M. & Teo, L. (2009). Financial Sector Crisis and Restructuring. Lessons from Asia. IMF Occasional Paper, 188. [in English].
3. Tytenko, L. V. (2018). Economic security as an element of strategic management system: accounting and analytical aspect. *Baltic Journal of Economic Studies*, 4, 309–318. doi: https://doi.org/10.30525/2256-0742/2018-4-3-309-318 [in English].
4. Bohdan, S. V., Tytenko, L. V. & Mizirenko, O. S. (2018). Management internal control in the system of providing economic security of the enterprise. *Ekonomika ta suspiljstvo*, 19, 1358-1363. doi: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2018-19-202 [in Ukrainian].
5. Ghajevsjka, L. M. & Marchenko, O. I. (2019). Pidpryjemnycjka dijaljnistj. Universytet DFS Ukrajiny. [in Ukrainian].
6. Ivanova, N. Ju. & Sokolova, N. M. (2015). Conceptual approach to anti-crisis monitoring of the enterprise. *Naukovi zapysky. Ekonomichni nauky*, 44, 85-88 [in Ukrainian].
7. Lipych, L. Gh. & Ghadzevych, I. O. (2012). Controlling in the crisis management system. *Visnyk Nacionaljnogho universytetu «Ljvivsjka politekhnika»*, 722, 377-381 [in Ukrainian].
8. Majevsjka, Ja. V. (2009). Types and place of financial controlling in the enterprise. *Naukovyj visnyk NLTU Ukrajiny*, 19.6, 47-52 [in Ukrainian].
9. Ostrovsjka, O. A. (2014). An innovative resource for controlling in the crisis management of corporate finances. *Finansy Ukrajiny*, 3, 100-113 [in Ukrainian].
10. Pajanok, T. M., Krajevsjkyj, V. M., Paranycja, N. V. & Boghdan, S. V. (2020). Ekonometryka: prykladnyj aspekt. Universytet derzhavnoji fiskaljnoji sluzhby Ukrajiny [in Ukrainian].
11. Public Joint Stock Company Lvivskyi miskyi molohnyi zavod. Retrieved from http://lvivmoloko.pat.ua/
12. Savchenko, A. M. & Pajanok, T. M. (2017). Analysis of receivables of the enterprise using economic and mathematical methods. *Ekonomist*, 3, 27-32 [in Ukrainian].
13. Savchuk, D. Gh. & Tereshhenko, O. O. (2011). The current state and prospects of development of financial controlling. *Finansy Ukrajiny*, 2, 117-126 [in Ukrainian].
14. Skoryk, M. O. & Prokopenko, N. S. (2017). Problems of financial support for the development of small business in Ukraine. *Ekonomika upravlinnja*, 3(75), 109-114 [in Ukrainian].
15. Tereshhenko, O. O. (2004). Antykryzove finansove upravlinnja na pidpryjemstvi. K. KNEU [in Ukrainian].

Ця робота ліцензована Creative Commons Attribution 4.0 International License

ISSN 2521-6392

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

MODERN ECONOMICS

ЕЛЕКТРОННЕ НАУКОВЕ ФАХОВЕ ВИДАННЯ З ЕКОНОМІЧНИХ НАУК

#20 (2020)
Квітень 2020

DOI: HTTPS://DOI.ORG/10.31521/MODECON

МИКОЛАЇВ | 2020

https://modecon.mnau.edu.ua

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Modern Economics

Електронне наукове фахове видання з економічних наук

ISSN 2521-6392
DOI: https://doi.org/10.31521/modecon

Виходить 6 разів на рік

№ 20 (2020)
Квітень 2020

Миколаїв
2020

Засновник: Миколаївський національний аграрний університет.

Головний редактор: СІРЕНКО Н. М. – д-р екон. наук, професор.

Заступник головного редактора: ЧЕРВЕН І. І. – д-р екон. наук, професор.

Відповідальний секретар: ПОЛТОРАК А. С. – канд. екон. наук, доцент.

Члени редакційної колегії:

НОВІКОВ О. Є. – д-р екон. наук, професор; ПОТРИВАЄВА Н. В. – д-р екон. наук, професор; ВИШНЕВСЬКА О. М. – д-р екон. наук, професор; БАНЄВА І. О. – д-р екон. наук, професор; БАРАНОВА В. Г. – д-р екон. наук, професор; ГАВРИШ В. І. – д-р екон. наук, професор; ГАРКУША О. М. – д-р екон. наук, професор; ГОНЧАРЕНКО І. В. – д-р екон. наук, професор; ГУДЗИНСЬКИЙ О. Д. – д-р екон. наук, професор; ДУБІНІНА М. В. – д-р екон. наук, професор; ЄРМАКОВ О. Ю. – д-р екон. наук, професор; ІРТИЩЕВА І. О. – д-р екон. наук, професор; КІЩАК І. Т. – д-р екон. наук, професор; КОТИКОВА О. І. – д-р екон. наук, професор; КЛЮЧНИК А. В. – д-р екон. наук, професор; КСЬОНЖИК І. В. – д-р екон. наук, доцент; ЛУНКІНА Т. І. – д-р екон. наук, доцент; ПОГРІЩУК Б. В. – д-р екон. наук, професор; САХАЦЬКИЙ М. П. – д-р екон. наук, професор; УШКАРЕНКО Ю. В. – д-р екон. наук, професор; ШЕБАНІНА О. В. – д-р екон. наук, професор; ЯЦЕНКО В. М. – д-р екон. наук, професор; БАБЕНКО М. Д. – канд. екон. наук, доцент; БАРИШЕВСЬКА І. В. – канд. екон. наук, доцент; БУРКОВСЬКА А. В. – канд. екон. наук, доцент; КЛОЧАН В. П. – канд. екон. наук, доцент; КОЗАЧЕНКО Л. А. – канд. екон. наук, доцент; КУЗЬОМА В. В. – канд. екон. наук, доцент; МЕЛЬНИК О. І. – канд. екон. наук, доцент; СИРЦЕВА С. В. – канд. екон. наук, доцент; ЧЕБАН Ю. Ю. – канд. екон. наук, доцент; ШИШПАНОВА Н. О. – канд. екон. наук; АСТАФ'ЄВА В. О. – канд. екон. наук, доцент (Республіка Білорусь); БУРДІНА М. – канд. екон. наук, доцент (США); НОР С. М. – канд. екон. наук (Малайзія); МАМРАЄВА Д. Г. – канд. екон. наук, доцент (Республіка Казахстан); КАРУЗО Д. – канд. екон. наук (Італія); САНДАЛ Я.-У. – д-р екон. наук, професор (Норвегія).

Електронне наукове видання «Modern Economics» входить до списку електронних періодичних видань, що включені до **Категорії Б** переліку наукових **фахових** видань України (галузь: економічні науки), в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук (наказ Міністерства освіти і науки України від 07.11.2018 р. № 1218).

У 2017 році Міжнародний Центр періодичних видань (ISSN International Centre, Париж) включив Електронне наукове видання «Modern Economics» до міжнародного реєстру періодичних засобів масової інформації і надав йому числовий код міжнародної ідентифікації: **ISSN 2521-6392** (Online).

Рекомендовано до поширення в мережі Інтернет вченою радою Миколаївського національного аграрного університету (протокол № 8 від 28 квітня 2020 р.).

Виходить 6 разів на рік.
Посилання на видання обов'язкові.
Точка зору редакційної колегії не завжди збігається з позицією авторів.
Адреса редакції: 54020, Миколаїв, вул. Георгія Гонгадзе, 9,
Миколаївський національний аграрний університет
тел.: +380 (512) 58-03-25
https://modecon.mnau.edu.ua
DOI: https://doi.org/10.31521/modecon
e-mail: modecon@mnau.edu.ua

Modern Economics №20 (2020)
Електронне наукове фахове видання

ЗМІСТ

Амалія Р. Ц., Адам М., Юснаіні
Фактори впливу на розкриття інформації про інтелектуальний капітал 7
Артюхова О. В., Ганніченко Т. А., Ігнатенко Ж. В.
Використання дидактичних ігор на заняттях з іноземних мов у процесі економічної освіти 14
Ахновська І. О., Банзелюк І. В.
Переваги та перешкоди використання бенчмаркінгу в управлінні маркетинговим потенціалом закладів вищої освіти 20
Бержанір І. А.
Банківське кредитування: сучасний стан та перспективи розвитку 26
Бойко Л. М., Чевганова В. Я., Кулакова С. Ю.
Сутність та компоненти інноваційного потенціалу підприємства 31
Бурковська А. В., Хоренженко В. В.
Розвиток фінтех-індустрії у кризовий період 36
Вишневська О. М., Василенко М. Ю., Охота Н. В.
Пріоритетні підходи розвитку глобального світу – екологічна безпека 41
Голота О. П.
Теоретичні основи понять «державні оборонні закупівлі» та «система державних оборонних закупівель» як складові економічної системи держави 47
Гончарук С. М., Приймак С. В., Шот А. П.
Методологічні підходи до підвищення якості аудиту фінансової звітності 53
Грибова Д. В.
Сучасні напрями функціонування пляжного туризму в Україні 60
Дмитрієва В. А.
Невикористані можливості в розвитку Україні: екологічні та економічні втрати . 65
Доценко І. О.
Стратегія управління фінансовими ризиками підприємства в процесі формування його фінансової безпеки 73
Дубініна М. В., Буганов О. В.
Сутність, призначення та особливості застосування Due Diligence 79
Дюк А. А.
Мотиваційні основи розвитку соціального підприємництва на селі 86
Євтушенко А. В., Малько В. В., Маслій В. О.
Характеристика реклами на ринку нерухомості Харківської області 92
Єгорова О. В., Дорошенко А. П., Кононенко Ж. А.
Фактори розвитку фінансової кризи аграрних підприємств 99
Єльнікова Ю. В., Пластун О. Л., Макаренко І. О.
Обґрунтування сутності та типології відповідального інвестування як механізму державної інвестиційної політики 105
Єпіфанова І. Ю.
Фінансування інноваційної діяльності: досвід України та зарубіжних країн 112
Зайченко В. В.
Пріоритетні напрями вдосконалення інституціонального забезпечення державної політики зміцнення технологічної конкурентоспроможності економіки України 119

Касьянова Н. В., Кравчук Н. М., Коваль Ю. Л.
Безпека підприємства в умовах цифрової трансформації економіки 124
Козаченко Л. А., Крамаренко І. С., Кириленко А. В.
Ефективність управління економічною системою Причорноморського регіону як вагомий інструмент розвитку інвестиційного потенціалу 130
Кравченко О. В., Овчарова Н. В., Говорун І. А.
Особливості обліку заробітної плати в закладах загальної середньої освіти 137
Круглякова В. В., Сушко В. С.
Перспективи використання електронного цифрового підпису органами державної влади та установами державної форми власності 142
Липчук В. В., Радух Н. Б.
Банківська кооперація в Польщі: досвід для України 147
Лункіна Т. І., Охота Н. В.
Особливості формування корпоративної соціальної відповідальності в аграрному секторі економіки: фінансові аспекти 156
Назарова Л. В.
Формування політики підвищення конкурентоспроможності економічної системи регіону 162
Огієнко А. В.
Видові ознаки класифікації туризму: регіональний аспект 167
Олійник Л. В.
Електронна комерція як новий формат підприємницької діяльності 175
Олійник Т. Г., Горобченко О. А.
Організація та ефективний розвиток виробництва сільськогосподарської продукції в умовах євроінтеграції 181
Павлова О. В.
Система заходів маркетингового сприяння продажу продукції на ринку B2B на прикладі підприємств сільськогосподарського машинобудування 186
Павлюк С. І., Самолевський Я. О.
Потенціал річкового транспорту України: стан та перспективи розвитку 192
Палехова В. А., Галенко В. М.
Ступінь нерівності у розподілі доходів: проблеми виміру та наслідки 199
Плахотнік О. О., Чернявська І. М.
Напрями управління сталим розвитком підприємств 205
Полторак А. С., Паламарчук В. С.
Особливості гарантування безпеки об'єднаного світового фінансового простору 215
Прус Л. Р.
Система критеріїв відбору суб'єктів господарювання для розпорядження майном, що переходить у власність держави 226
Прядко І. В.
Моніторинг розвитку інноваційної діяльності в регіоні 233
Свинаренко Т. І., Гладкова О. В.
Формування та розвиток регіональних інноваційних систем: теорія, практика 239
Ситайло У. В.
Методичний підхід до оцінювання результативності євроорієнтованої стратегії економічної безпеки енергоринку 246
Сначов М. П., Ломтєва І. М.
Особливості застосування системи ABC-калькулювання для обліку затрат 253
Ставська Ю. В.
Вплив глобалізації світової економіки на розвиток фінансового ринку 261
Тимощик Л. П.
Загальнотеоретичні підходи до вдосконалення організаційно-економічного механізму оцінки ефективності управління майном держави 267

Титенко Л. В., Богдан С. В., Ключко О. О., Тимошенко В. Ю.
Програмно-інформаційне забезпечення бізнес-аналізу в управлінні підприємством 272
Утенкова К. О.
Регулювання економічної безпеки підприємств аграрного сектору 278
Харчук В. Ю., Уголькова О. З., Холостенко А. М.
Прояви корпоративної соціальної відповідальності в практиці ісламського банкінгу: надання фінансових послуг 286
Чечоткін В. В., Пристемський О. С.
Інвестиційна політика та державна підтримка як запорука сталого розвитку аграрного сектору економіки України 291
Ткаченко В. В., Дзядик Х. В.
Контролінг фінансового циклу в системі антикризового фінансового управління підприємством 296